

Ett bra svar på en essäfråga

Fråga: Varför startade den franska revolutionen?

Det finns ett stort antal faktorer som kan beskriva varför revolutionen i Frankrike bryter ut under slutet av 1700-talet. En central faktor är att Europa hade under längre tid präglats av ett upplysningsideal som ifrågasatte den feodala strukturen som länge hade varit dominant i Europa och i synnerhet Frankrike. Under slutet av 1700-talet var Frankrike ett ståndsamhälle där dina rättigheter och skyldigheter i stort definierades av vad du hette. Ändå hade den strukturen uppluckrats lite eftersom rika handelsmän inom det tredje ståndet hade börjat gifta in sig i den skattebefriade adeln. Men upplysningens idéer kring individualitet och nytta gjorde att det fanns en aggression mot kungastyret och de feodala strukturerna. Den stora politiska revolutionen i USA fungerade också som en inspirationskälla till politiska förändring. Man såg att ett samhälle kunde byggas upp på upplysningens ideal dessutom var flera fransmän på plats under det amerikanska inbördeskriget och själva fick uppleva denna förändring. Man skulle således kunna säga att den amerikanska revolutionen bidrog till en förståelse att förändring var möjlig.

Frankrike hade också sedan länge lidit av stora ekonomiska problem. Dels beror det på att det rådde en arbetslöshet på grund av britternas industrialisering, britterna hade tagit över en stor del av produktionen från arbetande människor runt om i Europa och man brukar säga att England blev hela Europas fabrik vilket såklart påverkade den ekonomiska situationen i Frankrike. Samtidigt hade den franska kungamakten under lång tid finansierat ett stort antal krig som hade varit förödande för statskassan. Ett sådant var Sjuårskriget där Frankrike dessutom förlorar viktiga kolonier till britterna men dessutom Självständighetskriget i USA. Den ekonomiska situationen gjorde att flera grupper fick lida dels på grund av att de fick ett stort skattetryck på sig men också på grund av de missväxtår som rådde under den här tiden vilket gjorde att brödpriserna ökade markant. Det fanns i kombination med detta en stor frustration att kyrkan och adeln var skattebefriade. De mest välbärgade grupperna bidrog alltså inte till statskassan vilket gjorde att det tredje ståndet tydligare upplevde den gamla strukturen som hade präglat samhället under tusen år. Kungamakten levde i en överflöd lyx samtidigt som hans folk svalt.

Det fanns även andra strukturella faktorer. På grund av det feodala systemet saknade det tredje ståndet någon formell politisk makt detta trots att de var i överlägsen majoritet. Kungs enhälliga makt gjorde att de numera välutbildade grupperna i samhället som inte kunde få några inflytelserika positioner skapade ytterligare frustration. Den välutbildade gruppen var också de som framförallt var inspirerade av upplysningens idéer och spred sina åsikter löpande som även inspirerade de mindre utbildade grupperna. Bönderna fick således också insikt i sin situation som blev allt svårare ekonomiskt och politiskt.

Det är svårt att helt klargöra vilka faktorer som var varit mest centrala för varför den franska revolutionen bröt ut. Upplysningens idéer är väldigt central eftersom den skapade idéerna som kunde inspirera till politisk förändring samtidigt som ett samhälle också måste ha grupper som känner en stor frustration och möjlighet att kunna göra förändring. Man kan därför säga att dess två faktorer samverkar och är beroende av varandra för att detta skulle kunna ske. Sedan är också viktigt att påpeka att den feodala strukturen var på nedgång, det fanns på många platser i Europa under den här tiden frustration kring privilegiesamhället, det låg inte längre i tiden. Där spelar säkerligen också upplysningens ideal in samtidigt som man kunde se politiska förändringar ske på andra stället i världen till exempel USA som kunde ses som ett föregångsland i ett skapa en konstitution utifrån individuella rättigheter och demokratiska rättigheter. Man kan alltså säga att de olika faktorerna samspela med varandra på ett komplext sätt men att tanken att en förändring är möjlig var central för att människor skulle kunna motiveras att göra revolution mot den rådande samhällsstrukturen.